

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Catholico Nomine, Sanctae Christi Ecclesiae Insigni Et
Nota Verissima, Oratio**

Franck, Caspar

Ingolstadii, 1584

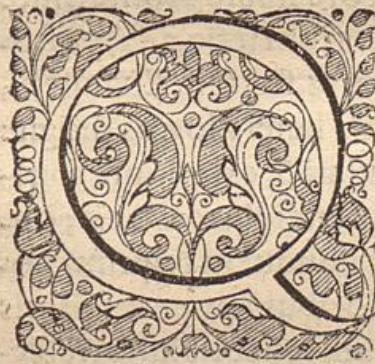
VD16 F 2038

Widmung

urn:nbn:de:hbz:466:1-31397

MAGNIFICO, NO-
BILI ET CLARISSIMO
VIRO, DOMINO CHRISTOPHORO
ELSENHEIMER IN HAMPERSPERG,
I. C. SERENISSIMI BAVARIAE DVCIS GVILI-
ELMI &c. Cancellario & Consiliario
intimo.

SALVTEM ET FELICISSIMVM
ineuntis Anni aufficium ex animo
precatur.

VÆ SIT NOSTRORVM
temporum calamitas atque misera
& acerba rerum omnium in Christia-
na Republica conditio; sanctissima
Catholicæ veritatis disciplina tot
prauarum sententiarum contagione
labefactata, tot corruptelarum ille-
cebris irretita, satis superq; testatur;
atque adeo vt saxo & silice de Caucaso excisi duriora gerat
præcordia, qui non in communi dolore & lachrymis, Eccle-
siæ unitatem tam indignè distrahi ac dilacerari atque totius
Christianitatis intolerabili malo infelicissimè discerpi, non
dolet, desflet, deploret, ingemiscat. Nulla enim ferè ex-
actis tot iam seculis extitit hæresis, quæ paucorum annorum
spatio, tam miserandas tamque luctuosas calamitates, tam
terribiles motus, admirandas uicem concurrentibus hominum
opinionibus diuisiones in Ecclesiam inuexisset, quàm hæc
ipsa, quæ hoc nostro infelici seculo concitata dignoscitur; &

A 2   deinde

sigil

E P I S T O L A

deinde in tam saeuam innumerabilium pene capitum hydram excreuit, ut non dico ditioni cum ditione, ciuitati cum ciuitate, sed nec domui cum domo, immo nec quidem homini cum homine in Religionis articulis conueniat.

Quid verò in tanto dogmatum æstu, tantaque animorum contentione & dissensione, tamque horrendis errorum nubilis & cæcis noctibus tutius, securius & utilius agere possumus, quam ut sub dulcissimo piæ ac officijs matris Ecclesiæ complexu & conspectu iucundissimo viuamus; illius curæ & tutelæ nos totos dedamus atq; committamus; neq; ab ipsius sinu ac gremio vel diris comminationibus, vel fallacibus verborum lenociniis, vel alia quacunque ratione nos abstrahi & auelli vñquam patiamur?

Illa enim est, quam inter Fidei articulos in Apostolorum symbolo corde firmiter credimus, & ore liberè profitemur: quæ quasi perenni & continuata tot ætatum serie, ad Apostolicam & legitimam CHRISTI originem & fontem Euangeli, tramite veritatis indeclinabili, veluti Thesei filo nos dirigit: quæ semper, diuinæ prouidentiæ singulari & eximia prærogatiua, persecutioes tam diras passa, splendidius emicuit; oppugnata semper inuicta floruit; pressa nunquam opprimi potuit; lacerata tot hæresibus, luculentioribus semper veritatis radiis effulsa: quæ cum seculum errorum tenebris inhorresceret, salutis iter inquirentibus, semper Euangeli splendidiſſimum lumen prætulit: quæ morte suorum reuixit, sanguine tot constantissimorum Martyrum vegetior facta, clarissima & gloria trophæa reportauit: quæ Catholica est, ac indirupta omnium ætatum serie, successionis iugi continuate, vniuersæ antiquitatis consensione, totius orbis approbatione, omnium gentium omniumq; populorum vnanimi communione stabilita, corpus CHRISTI est, atque columnæ & firmamentum veritatis, vrbs fortitudinis, murus inexpugnabilis, domus supra firmam petram à Domino exstructa, ciuitas supra

¶ Timoth, 3:

DEDICATORIA.

supra montem posita; ad cuius splendorem Reges obstupe-
scunt, vbi semen Abrahæ ad similitudinem stellarum lucet
per medias noctis tenebras: quam Tyrannorum furor, Hære-
ticorum insania, Infidelium & tot persecutorū rabies mani-
festè demonstrat: Cuius iudicio Angeli stabunt, cuius autori-
tate munitissima discernitur verum DEI verbum ab adulteri-
no; verus vsus Sacramentorū à profano; purus doctrinæ can-
dor ab impuro: pro cuius fide efficacissima prece orauit CHRI^T L^UC^A 22:35;
stvs, & exauditus est pro reuerentia sua: Cui prouida necessi- Heb. 5.
tate promisit pariter & misit Spiritum veritatis, vt maneat cū I^OAN. 15.16.
ea in æternum, & doceat eam omnia: per cuius ministerium Ephes. 4:
non sumus paruuli fluctuantes omni doctrinæ vento; quo us-
q; occurramus omnes in virum perfectum: in qua est remissio
peccatorū & iustificatio, à Diaboli insidiis protectio; gloriosa
quoq; resurrectio: Extra quā postremò neminem viuiscat Spir-
itus sanctus, neminem saluat Christus, neminem recipit cœlū.

Quod cùm ita sit, tamq; gloria sunt dicta de ciuitate DEI, Psal. 86.
non blandiantur sibi Hæretici, qui elato quodam mentium
stupore, despecto Ecclesiæ veræ ministerio, à CHRISTO sperare
æternam vitam conantur. Ut enim mundum diluuio inun-
dante, & ira DEI vniuersum genus humanū depascente, nemo Gen. 7.
salutem obtinuit, nec vlla cuiquam profuerunt consensa
montium cacumina, extra Noë arcam: sic diluuio impietatis
mundum demergente, nemo salutem sperare, nemo refugi-
um habere poterit, si vecordi & superba temeritate se pro-
ficerit extra CHRISTI Ecclesiam, vt præclarè D. Gregorius
Nazianzenus scripsit:

ΖΗΤΩ ΝΩΣ ΚΥΒΩΤΟΝ ὅΠΩΣ μόρον αἰνὸν αἱλύξω,
Νοεαν quaro, malam mors me obruat, Arcam.

Vnde & Esaias, cùm Ecclesiæ mirabilia & magnifica Elo-
gia denuntiasset, rectè concludit: Gens & regnum quod non Esa. 60.
seruierit tibi peribit, & Gentes solitudine vastabuntur. Et
Ioël: In monte Sion & in Hierusalem erit saluatio, dicit Do- Ioel 2.

A 3 minus.

E P I S T O L A

Psal. 85.
Psal. 26.

Matth. 18.

minus. Similiter Regius Propheta inquit: Beati qui in domo tua habitant, in secula seculorum laudabunt te. Item: Vnam petij à Domino, hanc requiram, vt inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ. Præterea C H R I S T U S salutis nostræ Magister luculenter docet; Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.

Quare subsannet petulantesque nares corruget vel Epi-curi de grege porcus, vel vanus aliquis Neutralis, sicut & No-am irridebant sui seculi homines; certum tamen est, vnam esse Fidem, vnam esse Ecclesiam, à qua quicquid dissonat non fides sed perfidia est; nec potest habere D E U M patrem, qui non habet Ecclesiam veram matrem,

Possunt quidem extra hanc Ecclesiam esse aliqua D E U M munera, vera aliqua de C H R I S T O sententia, ipsius C H R I S T U S Sacra menta, bona aliqua opera: sed non iustitia & sanctitas vitæ, non peccatorum remissio, non solida spes hæreditatis æternæ: sicut Abraham, filiis concubinarum, per quos hæ- ses & schismata designantur, largitus est quædam munuscula: at soli filio Saræ (quæ matrem nostram Ecclesiam præfigura-bat) hæreditatem.

Quamobrem in ipsis primis & summis Religionis nostræ principiis, & Fidei articulis, Sacrosancti Apostoli certis, ge-nuinis & infallibilibus notis & indiciis, ab æmulis Satanæ Sy-nagogis, vnam illam castissimamque C H R I S T I Sponsam ex-pressè distinxerunt, inter quæ vt splendidum sidus vox Ca-tholica emicat, qua vel sola maximè suggillantur Hæretico-rum & à C H R I S T O alieni cætus.

Cùm igitur superiori Anno in hac Catholica Academia Ingolstadiensi, ratione officij, publicè perorandum mihi esset, hoc veræ Ecclesiæ amplissimum & indubitatum insigne con-tra vanissimas Sectariorum calumnias & maledicta, non hu-manis opinionibus ex turbidis ac lutulentis qbusdam riuiulis haustis, sed ex fontibus Israel atque euidentissimis & luculen-tis

D E D I C A T O R I A

tis diuinæ Scripturæ testimoniis; ac ex antiquorum Patrum
aliorumque Doctorum monumentis, purè deductis, potissi-
mūm explicauit, & rem totam in vnum quasi Orationis cor-
pus redegi atque colligauit. Pro Epilogo quoque & Colo-
phone seriam & summopere necessariam adhortationem ad
vitam & disciplinam Catholica fide dignam ineundam adie-
ci; ne ob nostros corruptissimos mores honos Ecclesiæ pro-
culsetur, Dei veritas periclitetur, Christi nomen blas-
phemetur, Grex Christi dissipetur.

Cæterum hanc qualem cunq; Orationem, Magnifice Do-
mine Cancellarie & Patrone Colende, M^a. T^a. fidei & patro-
cinio, pro felicissimo incuntis Anni auspicio, potissimum de-
dicare, præclaroque nomini tuo nuncupare & consecrare vo-
lui; cum præcipua quadam animi contentione feruentissi-
moque zelo, ea in hoc allaboret, ut in primis Catholica fides
& cœlestis doctrina sarta tectaque conseruetur, quæ tantò est
omnibus aliis rebus superior & præstantior, quantò excellen-
tiora sunt cœlestia terrenis, diuina humanis, æterna caducis.
Nouit enim, & optimè nouit, M^a. T^a. res humanas aliter tutas
esse non posse, nisi ante omnia præclarum illud verae fidei fun-
damentum sit iactum. Nouit veram Religionem præcipuum
& maximè necessarium esse totius vitæ ornementum. Nouit
qua incredibili mentis celsitudine & zelo ardentissimo Se-
renissimus Bauariæ Dux GUILIELMVS &c. immortali me-
moria concelebrandus, omnes vires impendat, ut in antiqua
& sincera Religione suos conseruet, ac Ecclesiæ pacem in sua
ditione stabiliat atq; foueat. Et quod quondam Generoso &
verè Imperatorio censebat animo Iouinianus, indignum ar-
bitrans Imperatore Christiano, imperare non Christianis, hoc
ipsum magnifica planè atq; admirabili mentis altitudine in-
dicat Sereniss. Cels. sua, cum re ipsa ostendat, tum demum fir-
mas, stabiles, inuictas & felicissimas fore Republicas, si fides,
Religio, veritas & pax Christi cas muniat; & ubi summa

Theod Eccl.
Histor. lib. 3
cap. 1.

Fidei

CHRISTIANA D

EPISTOLA DEDICATORIA.

Fidei ac Christianæ Religionis cōcordia Christus regnat. Suæ itaq; Serenissimæ Cels. piissimum & feruentissimum animum salutaresq; conatus, M^a. T^a. sincero corde & animo, consiliis ac ope fideliter adiuuat: Alumnos, qui Dominicam messem cœlestis doctrinæ fluentis aliquando irrigent, sedulò promouet: Eosque ornandos & complectendos arbitratur, qui de Religione Christiana bene mereri student: tota denique in eam curam & cogitationem incūbit, quæ Ecclesiæ salutem, & sibi ipsi summam dignitatem & gloriam est allatura. Commendent alij eruditionem tuam; in negotiis dijudicandis dexteritatem, prudentiam & humanitatem; reliquasque virtutes tuas admirantur: At maxima hæc & æterna laus est, ad Dei gloriam & voluntatem omnia consilia cogitationesque in rebus agendis libenti ac alacri animo conferre, sc̄que plantationem Dei esse agnoscere, ad glorificandum eum. Talis enim Consiliarius, & præcipue Cancellarius, eximium ac singulare Deidonū est; vt verè ab Isocrate scriptum sit: Σύμβολον ἀγαθὸν κοινὸν ἀγαθὸν, βασιλικῶτα τον περὶ χρησιμώτατορ ἀπόντωμ ἡπιμάτωρ ἔναι. Consiliarium bonum commune bonum esse & maximè Regium ac utilissimum regni thesaurum.

Quare pro eximia tua erga me benevolentia & humilitate perpetua, te oro atque obtestor, vt quod optimo consilio debitaque animi gratitudine, in causa & pro causa Ecclesiæ Catholicæ à me factum est, ea animi pietate, qua sacro-sanctam Religionem complectaris, illaque vultu hilaritate, qua de omnibus bene mereri cupis, pro felicissimonoui Anni auspicio benignè suscipias; meque patrocinio tuo, vt fecisti haec tenus, porro complectaris & tucaris. Datum Ingolstadij in Festo D. Thomæ Apostoli, ineunte anno Natiuitatis CHRISTI M. D. LXXXIV.

Mag. Dom. T.

addictijs.

CASPAR FRANCVS D.